

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

July-2025 (Old Course)

SANSKRIT: P15 SANSKRUT BHASHA ANE SAHITYA (CORE/EC-15)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ (અ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ફકરાનું ભાષાંતર કરો.	(૦૮)
Que-1 (A)	Translate any two of the following Passages.	(08)
(૧)	અપરિણામોપશમો દારુણે લક્ષ્મીમદઃ । કષ્ટમનઙ્ગનવર્તિસાધ્યમપરમ્ એશ્વર્યતિમિરાન્ધત્વમ્ । અશિશિરોપચારહાર્યોઙ્ગતિતીવ્રઃ દર્પદાહજ્વરોષ્મા । સતતભૂલમન્ત્રશમ્યઃ વિષમો વિષયવિષાસ્વાદમોહઃ । નિત્યસ્નાનશૌચબાધ્યઃ બલવાન્ રાગમલાવલેપઃ । અજસ્રમક્ષપાવસાનપ્રબોધા ઘોરા ચ રાજ્યસુખ સન્નિપાતનિદ્રા ભવતિ, ઇત્યતઃ વિસ્તરેણાભિધીયરો ।	
(૨)	યથા યથા ચેયં ચપલા દીપ્યતે તથા તથા દીપશિખેવ કજ્જલમલિનમેવકર્મ કેવલમુદ્ગમતિ । તથાહિ ઇયં સંવર્ધનવારિધારા તૃષ્ણાવિષવલ્લીનામ્ વ્યાધગીતિરિન્દ્રિયમૃગાણાં પરમર્શધૂમલેખા સચ્ચરિતચિત્રાણાં વિભ્રમશય્યા મોહદીર્ઘનિદ્રાણામ્ નિવાસજીર્ણવલ્લભી ધનમદપિશાચિકાનામ્ તિમિરોદ્ગતિઃ શાસ્ત્રદૃષ્ટિનામ્ ।	
(૩)	ગુરુવચનમમલમપિ સલિલમિવ મહદુપજનયતિ શ્રવણસ્થિતં શૂલમભવ્યસ્ય । ઇતરસ્ય તુ કરિણ ઇવ શઙ્ગરવાભરણમાનનશોભા સમુદ્રયમધિકતરમુપજનયતિ । હરતિ ચ સફલં અતિમલિનમપ્યન્ધકારમિવ દોષજાતં પ્રદોષસમયનિશાકર ઇવ ।	
પ્રશ્ન-૧ (બ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો.	(૦૬)
Que-1 (B)	Explain with reference to context any two of the following.	(06)
(૧)	મહતીયં સ્વલ્પનર્થપરંપરા ।	
(૨)	વિશેષેણ તુ રાજામ્ । વિરલા હિ તેષામુપદેશ્ઠારઃ ।	
(૩)	ઉન્નતિમાદધાનાપિ નીચસ્વભાવતાગાવિષ્કરોતિ ।	
(૪)	ધીરમપિ પ્રયત્નવન્તમપિ પુરુષમિયં દુર્વિનીતા સ્ત્રીકરોતિ લક્ષ્મીરિતિ ।	
પ્રશ્ન-૨	શુકનાસોપદેશના પરિપ્રેક્ષ્યમાં મહાકવિ બાણનું ગદ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	(૧૪)
Que-2	Evaluate महाकवि बाण as a prose writer with reference to શુકનાસોપદેશ ।	(14)
	અથવા / OR	
પ્રશ્ન-૨	શુકનાસોપદેશમાં નિરૂપિત યૌવનનો પ્રભાવ અને ગુરુના ઉપદેશની સમીક્ષાત્મક ચર્ચા કરો.	
Que-2	Discuss in detail the effect of youth and the preaching of the Guru as delineated in શુકનાસોપદેશ ।	
પ્રશ્ન-૩	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો.	(૧૪)
Que-3	Write short notes any two of the following:	(14)
(૧)	બાણસ્ય કવનમ્ ।	
(૨)	બાણસ્ય જીવનમ્ ।	
(૩)	લક્ષ્મી વિશે બાણના વિચારો.	
	Touts of बाणभट्ट: about लक्ष्मी: ।	
(૪)	બાણભટ્ટકૃત કાદમ્બરીનું કથા તરીકે મૂલ્યાંકન.	
	बाणभट्टस्य कादम्बरी as a कथा ।	
પ્રશ્ન-૪	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઇંદ્ર લક્ષણ અને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.	(૧૪)
Que-4	Define any two meters of the following and explain their structure with illustrations:	(14)
(૧)	અનુષ્ટુપ ।	(૩) વસંતતિલકા ।
(૨)	ઉપજાતિ ।	(૪) માલિની ।
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો.	(૧૪)
Que-5	Write an essay in Sanskrit any one of the following.	(14)
(૧)	સત્યાન્નાસ્તિ પરોધર્મઃ ।	(૩) ગીતા-સુગીતા કર્તવ્યા ।
(૨)	ધન મહિમા ।	(૪) પરોપકારઃ ।
